

نام درس: ادبیات پارسی
نام دبیر:
تاریخ امتحان:
ساعت امتحان:
مدت امتحان: ۷۵ دقیقه

جمهوری اسلامی ایران

نام و نام خانوادگی:
مقطع و رشته: دهم
نام پدر:
شماره داوطلب:
تعداد صفحه سؤال: ۲ صفحه

ردیف	سؤالات	محل مهر یا امضاء مدیر	نمره
۱	قلمرو زبانی: (۷ نمره) معنای واژگان زیر را بنویسید:		
الف	زین <u>نمط</u> آن مست شده از غرور		۰/۲۵
ب	در مقابل <u>لثیمی</u> ، کریمی کرد.		۰/۲۵
پ	تو مرا کشتی و خدای نکشت <u>مقبل</u> آن، کز خدای گیرد پشت		۰/۲۵
ت	بزی را رشته در گردن کرده و <u>جلاجل</u> در گردن او محکم بسته.		۰/۲۵
ث	ای که <u>ردای</u> حسین بر دوش داری		۰/۲۵
ج	می توانی خدا را به تمامی در <u>تملک</u> خویش داشته باشی		۰/۲۵
۲	واژگان زیر را از نظر نادرستی های املایی بررسی کنید. سرتیپ هم که رهاوردی باب دندان نسیبش شده بود با خوش رویی و در عین هجب و فروتنی آن را گرفت به گرز گران دست برد اشکبوس بزد نیزه او به دونیم کرد از قیاسش خنده آمد خلق را چون بسی ابلیس آدم روی هست زمین آهنین شد، سپهر آنوص نشست از بر اسب و برخواست گرد کاو چو خود پنداشت صاحب دلغ را پس به دستی نشاید داد دست		۱/۵
۳	به پرسش های خواسته شده زیر براساس روابط معنایی واژگان پاسخ دهید الف) متضاد غنی ب) مترادف مخوف		۰/۵
۴	جهش ضمیر در کدام یک از دوبیت زیر رخ داده، جای اصلی ضمیر را نشان دهید: الف) گفتم که نوش لعلت ما را به آرزو کشت ب) الا ای طوطی گویای اسرار گفتا تو بندگی کن کاو بنده پرور آید مبادا خالی ات شکر زمنقار		۰/۵
۵	نقش واژگان مشخص شده را از نظر دستوری بنویسید: مرا <u>مادرم</u> نام، مرگ <u>تو</u> کرد مرا <u>پنک</u> <u>ترگ</u> <u>تو</u> کرد/...../...../...../.....		۲
۶	در هر دو مصراع زیر نوع "را" را تعیین کنید و توضیح دهید: هدیه ها می داد هر درویش <u>را</u> تا بیابد نطق مرغ خویش <u>را</u>		۱
۷	ب: قلمرو ادبی (۵ نمره) با توجه به بیت های داده شده به موارد خواسته شده پاسخ دهید بیت اول: کار پاکان را قیاس از خود مگیر گرچه باشد در نوشتن شیر و شیر		۲

	<p>بیت دوم: ریش بر می کند و می گفت ای دریغ بیت سوم: خروش سواران و اسبان زدشت بیت چهارم: نیامد به دامم به سان تو گور</p> <p>الف: در بیت اول یک نوع جناس بیابید و نوع آن را تعیین کنید ب: در بیت دوم یک نوع تشبیه بیابید و نوع آن را بنویسید پ: در بیت سوم یک نوع مجاز بیابید ت: در بیت چهارم یک نمونه کنایه بیابید</p>	
۰/۵	<p>درستی یا نادرستی جمله های زیر را تعیین کنید :</p> <p>الف) هر نوشته ای که جناس به فراوانی دارد آن را مسجع می گویند. درست..... نادرست.....</p> <p>ب) در شیوه بلاغی گاهی ارکان جمله جابه جا می شوند (مفعول و فعل بر نهاد) مقدم می شوند تا شیوایی و رسایی کلام بیشتر شود . درست نادرست.....</p>	۸
۰/۵	<p>ابیات زیر را بخوانید و تعیین کنید که شاعر برای تاکید و تایید سخن، از چه شیوه ای بهره گرفته است؟</p> <p>جمله عالم زین سبب گمراه شد کم کسی زابدال حق آگاه شد هر دو گون زنبور خوردند از محل لیک شد زآن نیش زین دیگر عسل هر دو گون آهو گیا خوردند و آب زین یکی سرگین شد و زان مشک ناب</p>	۹
۲	<p>حفظ شعر :</p> <p>قسمتهای خالی بیت های زیر را تکمیل کنید</p> <p>الف: کومه نظری باشد رفتن به گلستانها ب: تا عهد تو در بستم عهد همه بشکستم</p>	۱۰
	<p>پ: قلمرو فکری : (۸نمره) عبارتها و بیت های زیر را معنا کنید :</p>	۱۱
۱	<p>اندر همه کاری داد از خویشتن بده ، که هر که داد از خویشتن بدهد از داور مستغنی باشد</p>	الف
۱	<p>عیسی (ع) بر سبیل تطف جوازش باز داد و آن شخص مسلم نداشت و آغاز عربده و سفاهت نهاد.</p>	ب
۱	<p>چو رهام گشت از کشانی ستوه بیچید زو روی و شد سوی کوه</p>	پ
۱	<p>چشم تشنه چو کرده بود تباه آب ناداده کرد همت راه</p>	ت
	<p>درک مطلب (۴نمره) به پرسش های داده شده پاسخ دهید :</p>	۱۲
۱	<p>منظور نویسنده از عبارت " تا آنجا که ممکن است بار بشر را به دوش گرفتن " چیست ؟</p>	الف
۰/۵	<p>نویسنده در عبارت " برای من " «خواندن» اینکه شن های ساحل نرم است ، بس نیست می خواهم پاهای برهنه ام آن را حس کنند" به چه نکته ای اشاره دارد ؟</p>	ب
۱	<p>بیت "گفت: اگر خیر است خیر اندیش تو شری جز شرت نیاید پیش " یادآور کدام ضرب المثل است ؟</p>	پ
۱	<p>مفهوم جمله "تا با خاک انس نگیری راهی به مراتب قرب نداری " چیست ؟</p>	ت
۰/۵	<p>بیت " بادی که در زمانه بسی شمع ها بکشت هم بر چراغدان شما نیز بگذرد " به چه مساله ای تاکید می کند؟</p>	۱۳

نام درس: ادبیات پارسی
 نام دبیر:
 تاریخ امتحان:
 ساعت امتحان:
 مدت امتحان: ۷۰ دقیقه

کلید سؤالات پایان ترم نوبت دوم سال تمصیلی

ردیف	راهنمای تصحیح	محل مهر یا امضاء مدیر
۱	قلمرو زبانی (۷ نمره)	
الف	روش ، نوع (هر کدام از معانی نوشته شود قابل قبول است) ۰/۲۵ نمره	
ب	پستی ، فرومایگی (هر کدام از معانی نوشته شود قابل قبول است) ۰/۲۵ نمره	
پ	خوش بخت ، نیک بخت ، خوش اقبال (هر کدام از معانی نوشته شود قابل قبول است) ۰/۲۵ نمره	
ت	زنگ ، زنگوله ۰/۲۵ نمره	
ث	جامه ای که روی جامه ای دیگر می پوشند ، بالا پوش ۰/۲۵ نمره	
ج	مالک شدن، دارا شدن ۰/۲۵ نمره	
۲	نصیب ، حجب / آبنوس / برخاست / دلوق / ابلیس . هر مورد ۰/۲۵ نمره	
۳	الف) مفلس (ب) ترسناک هر مورد ۰/۲۵ نمره	
۴	ب) الا ای طوطی گویا اسرار منقار تو از شکر خالی نباشد	
۵	مضاف الیه / نهاد / مضاف الیه .. نهاد/ مفعول / مسند / مضاف الیه / مضاف الیه	
۶	رای اولی : رای حرف اضافه است زیرا معنای " به " می دهد ۰/۵ و " رای در مصراع دوم ، " رای " مفعولی است زیرا دقیقاً پس از نقش مفعولی آمده است ۰/۵	
۷	شیر شیر جناس تام ۰/۵ / تشبیه بلیغ نوع : اضافی ۰/۵ / بهرام و کیوان : مجاز از آسمان ۰/۵ / مشور : تلاش نکن ۰/۵	
۸	الف) نادرست ۰/۲۵ ب) درست ۰/۲۵	
۹	تمثیل ۰/۵	
۱۰	تا خار غم عشقت آویخته دردامن / بعد از تو روا باشد نقض همه پیمانها	
۱۱	قلمرو فکری: معانی:	
الف	در همه کاری عدالت را از خودت شروع کن . ۰/۲۵ نمره به این دلیل که ۰/۲۵ هر کسی خودش عادل باشد، ۰/۲۵ به قاضی نیاز ندارد . ۰/۲۵ نمره	
ب	***معنی : و [نادان] از حضرت عیسی (ع) سخنی پرسید : ۰/۲۵ حضرت عیسی (ع) با شیوه مهربانی جواب داد ۰/۲۵ آن شخص نپذیرفت و شروع کرد ۰/۲۵ به فریاد زدن از روی پر خاشگری و نادانی. ۰/۲۵	

پ	وقتی که رهام از جنگیدن ۰/۲۵ باکشانی (اشکبوس) خسته شد ۰/۲۵ از او روی برگرداند ۰/۲۵ و به سمت کوه رفت. ۰/۲۵
ت	هنگامی که چشم خیر را کور کرد، ۰/۲۵ بدون اینکه به او آب بدهد، ۰/۲۵ او را رها کرد ۰/۲۵ و به راه افتاد ۰/۲۵
۱۲	یاری رساندن به هم نوعان انمره
ب	تجربه (تجربه گرایی) ۰/۵ نمره
پ	از کوزه همان برون تراود که در اوست انمره
ت	راه نزدیکی و رسیدن به خداوند سجده و تواضع و عبادت است
۱۳	گذرا و فانی بودن دنیا و مقام هایش
جمع بارم: ۲۰ نمره	
نام و نام خانوادگی مصحح: امضاء:	